

sententiæ continentis, qua ratione obligent, 150. Et quomodo obligent continentis poenam latæ sententiæ, *ib.* Pœna ipso jure imposita, si aliam executionem externam non requirat, commisso crimine statim habet locum in conscientia, *ib.* Secus est in pœnis externam executionem requiruntibus: nam in his ulterius opus est sententia declaratoria judicis, 151. Dummodo pœna non sit imposita sub clausula, *Alia etiam declaratione non secuta, ib.* Notabilis differentia iuter pœnas latæ, et ferendæ sententiæ, 152. Et inter sententiam condemnatoriam, et declaratoriam judicis, *ib.* Quid operetur jus bona conscientia retinendi pœnam usque ad sententiam judicis, *ib.* Pœna pecuniaria est levior quavis pœna corporali, II, 331. Pœnæ plus petentium in iudicio, quæ, *ib.* Vide supra *Plus petitio.* Pœnam violentibus dies festos ab ecclesia indictos, possunt statuere principes sæculares, 312. Pœnæ I. *Si quis in tantam, C. Unde vi.* locum duntaxat habent post sententiam judicis, 393, 398. In pœnis infligendis semper incipiendum est a minore pœna, quantum fieri potest; et crescente contumacia crescere debet et pœna, 437. Pœna rei contumacis, quæ, 436. Vide infra *Rei contumacis pœnæ.* Pœna civilis reputatur privatio beneficii ecclesiastici, 490. Reo an possit injungi pœna extraordinaria ob solas vehementes præsumptiones, III, 149. Dicere, quod quis majore, vel minore pœna sit afficiendus, eo quod delictum magis vel minus fuerit probatum, est inconveniens, *ib.* Pœna conventionalis secundum aliquos sponsalibus apponi non potest, V, 349. Contrarium est probabilius, 350. quia non est contra jus naturale, *ib.*, nec humanum, *ib.* Nec contra rationem legis, *ib.* Probatum ex jure civili, *ib.* Et canonico, *ib.* Probatum a paritate arrhæ, 352. Solvuntur objectiones, *ib.*

Pœna ut sic quid, et quotuplex, VI, 548. Definuntur, *ib.* Alia est civilis, ac criminalis, alia conventionalis, alia legalis, alia judicialis, *ib.* Criminalis alia pecuniaria, alia corporalis, alia capitalis, alia non capitalis, 549. Alia ordinaria, alia extraordinaria, *ib.* Alia negativa, alia positiva, *ib.* Pœnam augere, vel minuere regulariter non potest iudex inferior, *ib.* Bene tamen princeps supremus, *ib.* et ex causa rationali etiam iudex inferior, *ib.* In pœnis arbitrariis debet iudex procedere juxta qualitatem delicti, 550. Pœna arbitraria potest esse etiam ultimum supplicium, 550. In pœnis et in dubio mitior pars est eligenda, *ib.* Ita tamen, ut graviora delicta non minis elementer puniantur, *ib.* Pœna ecclesiastica, vel canonica quid, et quotuplex, *ib.* Enumerantur plures species illius, *ib.* Alia sunt medicinales; et quæ, *ib.* Alia vindicativæ; et quæ, *ib.* Pœna carceris, seu carceratio. Vide *Carceres, vel Carceratio.* Pœna confiscationis bonorum, etiam clericis imponi potest: et quomodo, 555.

Pœna degradationis. Vide *Degradatio.* Pœna depositionis. Vide *Depositio.* Pœna exilii, seu relegationis quid, 556. Pœna infamiae. Vide *Infam-*

ia. Pœna inhabilitatis ad beneficia, quid, et quomodo obliget, 551. Pœna pecuniaria quid? an et quando a iudice ecclesiastico imponi possit, 562. Licite imponitur, ita tamen, ut non iudici ecclesiastico, sed causæ piæ applicetur, 563. Quam limitabatur hæc doctrina, *ib.* Hodie universaliter procedit, *ib.* Solvitur objectio, *ib.* Si episcopus est pauper, potest pœnam pecuniariam sibi, vel fabricæ suæ ecclesiæ applicare, *ib.* Pœna privationis beneficiorum quid, et quomodo obliget, 552. Pœna torturæ quid, an, et quando contra clericos adhiberi valeat, 564. Pœna verberationis quid sit, et qualiter in usu, 565. Pœna clerici percussoris. Vide *Percussor.* Pœna clerici venatoris. Vide *Venatio.* Pœna collusionis. Vide *Collusio.* Pœna concubinitus. Vide *Concubinitus.* Pœna delicti puerorum. Vide *Puerorum delicta.* Pœna detrusionis in monasterium hodie mutata est ad triremes, vel perpetuos carceres, VI, 458. Pœna exercentis Ordinem, quem non habet. Vide *Ordinem exercentes.* Pœna furtive suspicientis Ordinem. Vide *Ordinem furtive suscipiens.* Pœna incendiarii. Vide *Incendiarius.* Pœna clerici per saltum promoti. Vide *Ordinatus per saltum.* Pœna raptus personæ luxuriæ causa. Vide *Raptus personæ.* Pœna sacrilegii carnalis. Vide *Sacrilegium carnale.* Pœna sodomiae. Vide *Sodomia.* Pœna arbitraria iudicis semper debet esse regulata, et conformis qualitati delicti, 550. Pœna debet esse proportionata culpæ, 548. Pœna illa ibi nulla, ubi nulla culpa, *ib.* Pœna per sententiam criminalem imposita, an, a quo, et quando possit minui, 112. Pœna ubi nulla determinatur, arbitrio iudicis relinquitur, 408. Pœna debet esse juxta mensuram delicti, VII, 42. Debet suum tenere auctorem, 59. Est noxæ vindictæ: et ubi nulla culpa est, ibi nec est pœna, 61. In pœnis benignior est interpretatio facienda, 74, 115. Vid. etiam *Leges pœnales.* Pœna in pœnam alicujus introductum non debet in ejus commodum converti: et quomodo, 140. Pro delicto semel exacta, alia exigi non potest, 176.

Pœnæ violentium jus asyli. V, 271. Quis ab eis solvat, 273. Pœnæ violatorum immunitatis realis, et personalis quæ, 294. Quis ab eis absolvere queat, 298. Pœnæ contrahentium et assistentium matrimonio clandestino, 416. Pœnæ clericorum matrimonium attentantium, 442. Pœnæ legis incurruntur a transgressoribus etsi pœnam ignorent, 448. Pœnæ secundo nubentium. Vide *Secundarum nuptiarum pœnæ.* Pœnæ violentium sigillum confessionale. Vide *Sigillum confessionale violentium pœnæ.* Pœna abortus. Vide *Abortus pœnæ.* Pœnæ apostatarum. Vide *Apostatarum pœnæ.* Pœnæ blasphemiae. Vide *Blasphemia.* Pœnæ calumniatoris, VI, 126. Causæ excusantes ab illis, 127. Pœnæ exponentium infantis. Vide *Exponentium infantis pœnæ.* Pœnæ falsi. Vide *Falsi pœnæ.* Pœnæ filiorum, et nepotum hæreticorum. Vide *Hæreticorum filii et nepotes.* Pœnæ hæreticorum. Vide *Hæreticorum pœnæ.*

Pœnæ homicidii casualis. Vide *Homicidii casualis pœnæ.* Pœnæ homicidii voluntarii injusti. Vide *Homicidii voluntarii injusti pœnæ.* Pœnæ magiæ. Vide *Magia.* Pœnæ maledici. Vide *Maledici.* Pœnæ parricidi. Vide *Parricidii pœnæ.* Pœnæ rapinæ. Vide *Rapina.* Pœnæ reiterantium baptismata. Vide *Baptisma reiterantium pœnæ.* Pœnæ schismaticorum. Vide *Schismaticorum pœnæ.* Pœnæ usurarum. Vide *Usurarum pœnæ.* Pœnam legis incurrit transgressor, etsi pœnam ignoret, VI, 243. Pœnis in alternativis datur quandoque optio reo quandoque iudici, III, 376.

POENITENTIA qualis imponenda, et quomodo pro dispensatione in foro externo? V, 624. Poenitentia sacramentum est secunda post naufragium tabula, I, 87. Cur sit iterabile, non autem Baptismus, 88. Poenitentia sacramentum est secunda post naufragium tabula, II, 491.

POENITENTIARIA pro solo foro interno concedit dispensationes, V, 590. Quid juris? Si quis laborat publico, et occulto impedimento, *ib.* Ex quibus causis, et super quibus impedimentis dispenset poenitentia, 626.

POLLICITATIO, quid, et quomodo differat a pacto, II, 48.

POLLUTIO seu violatio ecclesiæ fit injuriosa sanguinis effusione, V, 158. Et quali, 159. Fit etiam per homicidium in ea commissum: et quale, *ib.* Item per illicitam seminis effusionem: et qualem, 160. Ac per sepulturam excommunicati, aut infidelis, vel infantis non baptizati, *ib.* Ob nullum occultum delictum polluitur ecclesia, *ib.* Effectus pollutionis ecclesiæ qui, 161. Si ecclesia consecrata violatur, debet statim, et quidem per episcopum reconciliari, *ib.*

POLYGAMIA, quid, I, 513. Polygamia nunc prohibita, *ib.*

PONTIFICUM anni computantur a die coronationis, non electionis, VII, 185.

POPULI et plebis vocabula, in quo differant, I, 39. Populus Romanus. Vide infra *Romanus.* Populus peccat non acceptando legem justam, et rite publicatam, potestque puniri, 134. Quid agendum, si populus justam habeat causam non acceptandi legem, *ib.* Vide supra *Acceptatio.* Populi nomine in materia odiosa non comprehenditur clericus, 171.

PORTIO canonica sepulturæ, seu quarta funeralis quid, IV, 578. Ejus quantitas in quo consistat, *ib.* Debetur de omnibus et solis, quæ ecclesiæ alienæ, vel ratione funeris, vel per ultimam voluntatem defuncti obveniunt, 579. Limitatur in relictis causæ piæ, et in casu decentis iovitum aut servitialis religiosorum, 580. Ac ubi est consuetudo de aliquibus non dandi portioem, *ib.* Sola ecclesia aliena, in qua defunctus sepelitur, tenetur ad portionem canoniceam, *ib.* Regulares quam plures exempti sunt a portione canonice, 581. Observanda circa usum privilegiorum in materia portionis canonice annotantur, *ib.* Portio canonica debet solvi parochio

defuncti, 578. Portio congrua. Vide *Congrua portio.* Portio canonica episcopalis, 581. Quantitas ejus quæ, 582. Portionem episcopalem, dare veniunt omnes ecclesiæ, et loca pia, *ib.* Limitatur in monasteriis et ecclesiis exemptis, *ib.* Et in non exemptis casu, quo eis quid relinquitur pro fabrica, luminaribus, etc., *ib.* Hæc portio passim sublata est per consuetudinem, *ib.*

POSITIONES ad quid sint inventæ, II, 503. Fiunt plerumque ab actore, quamvis etiam a reo fieri possint, *ib.* Positio, quid, *ib.* Debet esse affirmativa, non negativa, 504. Ponens fatetur omne id, quod ponit, *ib.* Positio juris, an sit admittenda, *ib.* Positio impertinens, vel pertinens, quæ, *ib.* Utrum sit admittenda positio impertinens, *ib.* Clausula, salvo jure impertinentium, et non admittendorum, quid operetur, *ib.* Positiones exhibentur in scriptis, 505. Et quidem prævio juramento, 503. Reus ad positiones actoris respondere recusans, habetur pro confesso, 505. Idem dicendum de actore, si recuset responderi ad positiones rei, *ib.* Ut non respondens positionibus habeatur pro confesso, quæ requirantur conditiones, *ib.*, 506. Requiritur ad hoc etiam sententia declaratoria iudicis, *ib.* An et quæ sint causæ rationabiles non respondendi ad positiones sibi oblatas, *ib.* Inter has est, si positio sit superflua, seu impertinens, *ib.* Aut obscura, *ib.* Vel captiosa; et quæ sit talis, 507. Item, si positio sit multiplex, nisi explicetur, *ib.* Vel si sit juris, et non facti, *ib.* Aut criminosa, *ib.* Positionis obscuræ declarationem antea petat responsurus: alioquin sibi præjudicat, 507. Positio debet fieri positive, non interrogatorie, *ib.*

Positiones differunt multipliciter ab articulis, 508. In praxi tamen plerumque inter se confunduntur, *ib.* Positiones varie differunt ab interrogatoriis; et in quibus, *ib.* Positiones qui possint facere, 509. Eas possunt facere partes litigantes, ac etiam reus, *ib.*, 503. Iudex non potest facere positiones, 509. Bene tamen procurator; et quando, *ib.* Positiones, quando jam sunt affectæ de actis, nequeunt revocari, vel mutari, *ib.* Bene tamen antea, 510. Positio quando dicatur esse de actis, *ib.* Positio erronea potest revocari, si doceatur de errore, *ib.* Potest etiam revocari in continenti, *ib.* Ac declarari, *ib.* Positio etiam ab adversario negata, non potest mutari, *ib.* Quamvis tunc adversarius non possit uti confessione ejus, 511. Positiones an possint fieri ab eo, qui renuntiavit probationibus, *ib.* Positiones in qua parte iudicii possint fieri, *ib.* An possint fieri ante litem contestatam, *ib.* Et post conclusionem in causa, *ib.* Admittuntur tunc pro habendis responsionibus tantum, *ib.* An reo, antequam respondeat danda sit copia positionum, 512. Et quid servetur alicubi de consuetudine, *ib.* Stante consuetudine dandi copiam positionum, ea non datur, nisi petatur, *ib.* Utrum reo debeat dari terminus ad deliberate respondendum positionibus, *ib.* Regula est negativa, *ib.* Limitatur tamen in

certis casibus, *ib.* Positionibus est respondendum pure ac simpliciter, 313. Pure ac simpliciter respondere, quid importet, 313. Positionibus tenentur respondere ipsi principales, *ib.*

POSSESSIO immemorialis, est titulus melior de toto mundo, I, 301. Possessio unde sic dicitur, II, 334. Possessio rerum immobilium est dignior, quam mobilia, quæ vilis est et abjecta, *ib.* Possessionis definitio, quæ, 335. Possessionis nomen, quandoque tribuitur ipsis rebus possessis, *ib.* Possessio proprie, est rerum corporalium: quasi possessio, incorporalium, *ib.* Possidere et esse in possessione, differunt, *ib.* Possessio solo animo acquiri nequit, bene tamen acquisita retineri, *ib.* Quam possideri non possint, 336. Possessio temporis immemorialis, est instar tituli, imo melior titulus de toto mundo, III, 251. Possessionis divisio est multiplex, II, 336. Possessio juris, seu civilis, *ib.* Possessio facti, seu naturalis, *ib.* Possessio juris et facti simul, quid, *ib.* Qui alio nomine possidet, non possidet, *ib.* Et qualiter tunc dominus retineat possessionem, *ib.* Possessio civilissima, quæ, 337. Possessio justa, et injusta; item bonæ, et malæ fidei, quæ, *ib.* Possessio vacua, ejusque requisita, *ib.* Possessio libera, *ib.* Possessio non vacua, quæ, *ib.* Possessio plena, *ib.* Possessio pacifica, quæ, *ib.* Possessio habens plus juris, quam facti, 338. Et habens multum juris, et multum facti, declaratur, *ib.* Possessio, an, et quomodo differat a proprietate, *ib.* Nihil habet commune cum proprietate, *ib.* Differt a proprietate quoad propriam essentiam suam; et quomodo, 339. Differt etiam ab ea quoad modum acquirendi, *ib.* Et quoad modum amittendi; et qualiter, *ib.* Differunt etiam quoad effectus, 340. Et quia possessio est effectus domini, seu proprietatis, *ib.* In aliquibus tamen dici potest, quod effectus possessionis sit dominium, *ib.* Possessio nihil habet commune cum proprietate, quomodo, 373. Possessio legitime continuata requiritur ad præscriptionem, III, 258. Non plus præscriptum, quam possessum, *ib.* Vide infra *Præscriptio sine possessione.*

Possessio rerum corporalium, quibus **modis**, qualique apprehensione acquiratur, et in aliam transferatur, II, 348. Id generatim fit tribus modis; et quibus, *ib.* Quando res antea in nullius bonis existit, requiritur ad acquirendam possessionem vera ejus apprehensio, 349. Quando res jam antea in alicujus bonis existit, sufficit ficta apprehensio, ut tertius quis ejus possessionem acquirat, *ib.* Solo tamen animo nunquam acquiratur possessio corporalium, *ib.* Haud obstante, quod ea solo animo retineri possit; et cur, *ib.* Apprehensio vera, et apprehensio ficta, quæ quibusque modis contingat, *ib.* Vide supra *Apprehensio.* Quid sufficiat ad capiendam possessionem domus, vel feudi, *ib.* Per ingressum domus comparatur possessio rerum mundium in eorum et rerum, *ib.* Secus dicendum de thesauro *ibidem*

latente; et quæ disparitas, 350. Possessio non acquiritur sine corporali apprehensione, quomodo intelligendum, *ib.* Visu, sive aspectu transfertur rerum possessio, idque exemplificatur, *ib.* Et quæ ad hoc concurrere debeant, *ib.* Clavibus transfertur rerum possessio; idque exemplificatur, 351. Requiritur inter alia ad hoc animus transferendi possessionem, qui in dubio non præsumitur, *ib.* An etiam ad id requiratur, ut tradito clavium fiat in conspectu rei, cujus claves traduntur, *ib.* Sententia affirmativa recipitur, et declaratur, *ib.* 352. Dicta de traditione clavium, extenduntur ad investituram in beneficio cum traditione annuli, pilei, etc., 352. Atque ad traditionem vectis, *ib.* Potest etiam consuetudine induci actus aliquis, per quem transfertur possessio rei absentis, *ib.* Chartis, seu traditione scripturæ, transfertur rerum possessio, *ib.* Nee opus est, ut traditio scripturæ fiat in conspectu rei traditæ, *ib.*

Possessio transfertur *rei mutata venditione*; et qualiter hoc intelligendum, 333. Transfertur etiam rerum possessio ficta apprehensione, *Mea si conduco scienter*; sive, *Titulo constitui*, *ib.* Retinens usumfructum rei, quam alteri donavit, etc., censetur ejus possessionem in alterum transferre, *ib.* Per solutionem pensionis, factam de consensu prioris possessoris, transfertur possessio rei in eum, qui recipit pensionem, *ib.* Significatione rei acquiritur possessio rerum, si fiat venditore consentiente, *ib.* Et quid dicendum de dolio vini signato, 354. Acquiritur possessio, quando emptor apponit custodiam rei emptæ, venditore consentiente, *ib.* Atque in hujusmodi casibus acquiritur vera rei possessio; ita ut notarii de ea possint testificari, *ib.*, 351. Utrum lege, statuto, vel consuetudine possit introduci, quod transferatur et acquiratur possessio sine omni corporali apprehensione, 354. Sententia affirmativa est communis, *ib.* De jure naturali requiritur corporalis apprehensio rerum ad acquirendam harum possessionem; et quando, *ib.*, 355. Possessio, seu quasi possessio rerum incorporalium, qua ratione acquiratur, atque ab uno in alium transferatur, 355. Quando incorporalia coherant corporalibus, per horum possessionem acquiratur etiam illorum quasi possessio; idque exemplificatur, *ib.* Ad acquirendam quasi possessionem jurium incorporalium per se spectatorum, quæ requirantur, 356. Quasi possessio juris eligendi, acquiratur per electionem semel factam sine protestatione aliorum, 358. Dummodo illius confirmatio secuta fuerit, 357. Quid dicendum de quasi possessione jurisdictionis, 358. An, et quale exercitium juris requiratur ad acquirendam quasi possessionem jurium incorporalium per se spectatorum, 357. An, et quomodo requiratur, probeturque scientia et patientia homini, sive prioris possessoris, ad acquirendam quasi possessionem jurium incorporalium, 358. Utrum ad quasi possessionem incorporalium adipiscendam requiratur bona

fides, 360. Possessione unius rei apprehensa, non censetur apprehensa possessio alterius rei; et quando, 356.

Possessio rerum corporalium, an solo animo amitti possit, 361. Istud est unum ex difficilissimis contrariis, ob apparentem contrarietatem textuum juris, qui referuntur, *ib.* Atque concordantur, 362. Referendo, simulque probando communem doctorum sententiam, *ib.* Possessio rerum corporalium, præsertim mobilia, qualiter amittatur, 363. Possessio rerum mobilia retinetur, quamdiu ipsæ manent sub nostra custodia. amittitur, quando eas perdidimus, ut ignoremus ubi sint, *ib.* Et quid, si adhibemus diligentiam ad easdem recuperandas, *ib.* Possessio hominis, qualiter retineatur, *ib.* Servus fugitivus non privat dominum possessione sui, 364. Qui deperdit rem mobilem, non potest contra hujus inventorem ut remediis possessoris, *ib.* Potest tamen contra hunc agere judicio petitorio, *ib.* Quid si pecora nostra in sylva aberraverint, aut gallinæ vel anseres avolaverint, *ib.* Fera animalia quamdiu possideamus, *ib.* Possessio rerum mobilia furtive subtractarum, ac immobilium violenter ab alio occupatarum, qua ratione amittatur, *ib.* Est discrimin inter amissionem possessionis rerum immobilium, et mobilia ab alio injuste occupatarum; et quale, 365. Ac ratio talis discriminis, *ib.* Possessio rerum amittitur per aquarum inundationem, *ib.* Istud tamen limitatur in pluribus casibus, *ib.* Non tamen per inundationem amittitur rerum dominium, 366. Quasi possessio incorporalium, qualiter deperdatur, *ib.* Quasi possessio jurium incorporalium, quæ competit ratione dignitatis, aut loci, hoc amisso deperditur, *ib.* Limitatur istud, *ib.* Amittitur insuper per hoc, quod quis sciat tale jus exerceri ab alio, et non contradicat, *ib.* Secus si resistat, aut protestetur, *ib.* Cur possessio incorporalium retineatur per solam resistantiam, vel protestationem; non item corporalium, 367.

Possessio quibus modis generatim probetur, *ib.* Ad eam probandam sufficiunt leviores, ac simpliciores probationes; et quando, *ib.* Qualiter probetur quasi possessio incorporalium, puta, alicujus canonicatus, 368. Et qualiter probetur possessio corporalium, *ib.* In interdicto retinendæ possessionis quandoque utraque pars vult probare, se esse in possessione, 369. Et tunc obtinet ille, qui probat suam intentionem, altero non probante, *ib.* Aut qui probat antiquiorem possessionem, *ib.* Qui semel possedit, etiam hodie possidere præsumitur: declaratur, *ib.* Intrans possessionem alterius censetur injuste possidere, nisi probet, quod juste, *ib.* In dubio præsumitur pro antiquiore possessore, etiamsi junior habeat titulum, 370. Cæteris paribus vincit illa pars, cujus possessio habet titulum, et quidem meliorem, *ib.* In possessorio retinendæ non est necesse allegare titulum; et quando, *ib.* Data possessione, et titulo æquali, obtinet illa pars, quæ meliori-

bus utitur rationibus, *ib.* Quibus modis melius probetur possessio, *ib.* Quando in interdicto, *Uti possidetis*, quælibet pars æqualiter probat possessionem, quid agendum, 371. In causis beneficiis tunc neuter litigantium obtinebit, *ib.* Loquendo tamen de causis profanis, quæstio est ardua, quæ resolvitur, *ib.* Possessio potest probari per testes singulares singularitate administrativa, III, 26, 27. Possessio, et possessorium rei spiritualis est quid temporale, IV, 633. Possessio immemorialis habet vim præsumpti privilegii, vel tituli, 628. Possessio pacifica beneficii, III, 527. Possessio quid sit, VII, 27. Naturalis vel corporalis, seu facti tantum, *ib.* Civilis, seu juris tantum, *ib.* Naturalis, et civilis simul, *ib.* Civilissima, *ib.* Quasi possessio in rebus incorporalibus, *ib.*, 28. Possessio licet nudo animo acquiri non possit, tamen solo animo retineri valet, 28. Possessionis commoda, et privilegia, quæ, II, 340. Beati possidentes, *ib.* Possessio relevat ab onere probandi, et transfert istud in actorem, *ib.* Nisi præsumptio stet contra possessorem, *ib.* Aut actor intentionem suam habeat fundatam in jure, *ib.* Vel uterque contendat, se possidere, *ib.* In pari delicto, vel causa, melior est conditio possidentis, et cur, *ib.* Idque exemplificatur, 341. Fallit hoc in causis favorabilibus, *ib.* Ac in simonia reali, *ib.* Possessio parit præsumptionem bonæ fidei pro possidente, *ib.* Nisi appareat de possessore antiquiori, *ib.* Idem fallit in nonnullis aliis casibus, *ib.* Possessio parit etiam præsumptionem domini, 342. Possessio illud commodi affert, ut si duo habeant causam ab eodem domino, melior sit conditio ejus, qui possidet, sive cui res tradita fuit, *ib.* Fallit hoc in causis matrimonialibus, *ib.* Et in beneficiis ecclesiasticis, *ib.* Ac in nonnullis aliis casibus, *ib.* Possessio causat usucapiendi conditionem, *ib.* Possessio debet exprimi in privilegio, quod tendit in præjudicium tertii possidentis, 343. Et parit restitutionem spoliati, *ib.* Possessio bonæ fidei tribuit possessori jus administrationis, *ib.* Et possessor bonæ fidei lucratur fructus ex re possessa perceptos, *ib.* Non item possessor malæ fidei. Possidens nec vi, nec clam, nec precario, debet a iudice in sua possessione manuteneri, *ib.* Etiam vitiosa possessio prodest adversus extraneos, et si non contra dominum rei, *ib.* Possessio id commodi tribuit, quod possessor, invasus vim vi repellere queat, *ib.* Possessionis recuperandæ remedia, seu remedia spoliatorum, quæ, II, 386, 390. Vide supra *Conditio*, et *Interdictum unde vi*, et infra *Remedia recuperandæ possessionis.* Sententia lata in possessorio, non admittit appellacionem, III, 333. Fallit istud in possessorio magni principatus, saltem spectato jure canonico, 334. Et quædam actato jure civili, *ib.* Possessionis causæ sunt: **mittenda causæ proprietatis**, II, 372. Licetum est, prius agere super proprietate, quam possessione; sed non consultum, *ib.* Causa possessionis, et proprietatis, an coram eodem iudice sit

tractanda, et terminanda, 373. Si delegato absolute committitur causa, censetur utraque commissa, *ib.* Judex tum delegatus, tum ordinarius, qui cognovit de possessione, debet etiam cognoscere de proprietate, *ib.* Fallit hoc quando actor et reus sunt diversi fori, 374. Quid si judex de utraque causa, possessionis nimirum et proprietatis, cognoscere nequeat, *ib.* Causa possessionis rei spiritualis, an possit tractari per judicem sæcularem, *ib.* Nequit hoc fieri, quando causa illa instituitur super proprietate, seu jure possidendi, aut habet annexam quæstionem proprietatis, 375. Bene tamen, quando super ipsa possessione est mera quæstio facti, *ib.*

Possessionis et proprietatis causa, an cumulari possit proponendo utramque simul in eodem judicio, 376. Cumulare causam possessionis et proprietatis, quid, et quot modis contingat, *ib.* Orta possessionis et proprietatis lite, oportet prius judicare de possessione: quando istud verificetur, 377. Sententia lata in petitorio, an pariat exceptionem rei judicatæ in possessorio, *ib.* Sententia lata in possessorio absorbetur per sententiam illico pro parte adversa latam in petitorio quoad effectum principalem, non quoad effectus secundarios, *ib.*, 382. Sententia in possessorio operatur multum quoad receptionem fructum, quos spoliator interim perceperat, 378. An semper, et in omni materia, causa possessionis et proprietatis possit cumulari, simulque tractari, *ib.* Spoliatus agens possessorio recuperandæ, non tenetur spoliatori respondere ante factam spoliati restitutionem, *ib.* Dummodo excipiat contra spoliatorem: alia secus, *ib.* Spoliatus si velit, potest simul agere possessorio recuperandæ, et petitorio, 379. Judicium possessorium retinendæ, an possit aliquando cumulari, simulque ab eodem proponi una cum petitorio, *ib.* Hæc quæstio perdifficilis; ac referuntur fundamenta sententiæ negativæ, *ib.* Affirmativa loquendo de incorporalibus, astruitur, *ib.* Estque probabilius, hoc ipsum aliquando fieri posse in rebus corporalibus, 380. Possessionem beneficii propria auctoritate vel violenter apprehendens qualiter puniatur, IV, 24, 25.

POSSESSOR bonæ fidei, et malæ fidei, quis, II, 337. Possessor bonæ fidei lucratur fructus ex re possessa perceptos, non sic possessor malæ fidei, 343. Possessor invasus potest vim vi repellere, *ib.* Contra tertium possessorem, qui rem spolio ablatam scienter recepit, an detur interdictum *Unde vi*, 384. Possessor lite pendente non debet privari commodo suæ possessionis, 453. Etiam intelligendo istud in causis matrimonialibus; et qualiter, *ib.* Possessor bonæ fidei, etiam sine titulo, fructus industriales ex re aliena perceptos, facit suos, etc., II, 409. Eos tamen adhuc extantes, tenetur domino supervenienti restituere, 410. Sicque dominium illorum fructuum non est perfectum et irrevocabile, *ib.* Et qua ratione fructus illi sint reddendi, *ib.* Hæc fructuum

restitutio non procedit, si bonæ fidei possessor lapsu triennii ipsos usucepit, 411. Possessor bonæ fidei cum titulo legitimo saltem colorato, lucratur fructus naturales: alia secus, *ib.* Solvitur notabilis instantia, *ib.* Et concordantur textus jurium, 411, 412. Possessor malæ fidei, licet violentus non sit, tenetur restituere fructus ex re aliena perceptos, 409. Imo et eos, qui a domino percipi potuissent, *ib.* Possessor bonæ fidei an fructus ex re aliena perceptos, et jam consumptos debeat restituere, quando ex eis non est factus locupletior, 412. Negativa sententia probatur de fructibus industrialibus, 413. Ac etiam naturalibus, *ib.* Quando quis censeatur locupletior factus, *ib.* Tenetur tamen in restituere omnes fructus post litem contestatam consumptos, *ib.* Et si factus est locupletior, tenetur restituere fructus naturales ante litem contestatam consumptos, *ib.* Ac in judiciis universalibus quolibet fructus, 414. Istud in judiciis particularibus multi doctores negant, *ib.* Refertur fundamentum hujus sententiæ negativæ, *ib.* Ac solutio contrariorum, *ib.* Et quoniam teneant istam sententiam negativam, *ib.* Affirmativa sententia est communior, 415. Et hæc amplius probatur, *ib.* Ac solvantur rationes in oppositum, *ib.* Possessor malæ fidei ullo tempore non præscribit, VII, 24, 175. Pro possessore habetur, qui dolo desiit possidere, 87, 88. Possidentis conditio in pari causa potior est, 46, 74, 147.

POSSESSORIO ET PETITORIO JUDICIO, quando partes simul agunt, quomodo procedendum sit in causa, II, 381. Potest tunc judex commixtum super utraque causa probationes, testesque recipere, *ib.* Et postea utramque causam una sententia terminare, *ib.* Debet tamen prius discuti, et terminari possessorium, quando dubitatur, quis possideat; aut quando solum constat de possessorio, *ib.* Causa possessionis et proprietatis, qualiter una sententia sit terminanda, *ib.*, 382. Et quomodo hæc sententia dicatur una, *ib.* Sententia lata super possessorio momentaneo non superfluit, sed prodest ad plures effectus; et quales, *ib.* Tamen sententia lata super petitorio, prævalet in executione; et cur, *ib.* Quando constat de sola possessione, potest fieri executio super ipsa, dilato in posterum petitorio, *ib.* Estque notabilis effectus talis sententiæ super possessorio, 383. Utrum ille, qui petitorium judicium semel ingressus fuit, possit regredi ad possessorium, *ib.* An talis regressus a petitorio ad possessorium, etiam locum habeat in causis beneficialibus, 384. Vide supra *Petitorium judicium*.

POSSIDERE, et esse in possessione, differunt, 335. Possideri quænam non possint, 336. Quid alto nomine possidet, non possidet; sed is, cujus nomine possidetur, *ib.* Possidere pacifice, quid, 337. Beati possidentes, 340. Possidens nec vi, nec clam, nec precario, debet a iudice in sua possessione manuteneri, 343. Nemo possidet piscem in stagnis, et feras in sylvis libere evagantes, 349.

Is possidet, cujus nomine possidetur, 333. Duo insimul eandem rem, et eodem modo, in solidum possidere non possunt, 363. Bene tamen diverso modo, *ib.* Agens petitorio fatetur se non possidere, 379. Contrarium, 380. Aliud est, possidere; aliud, esse in possessione, 441. Decretum primum, et Decretum secundum, seu missio in possessionem ex primo, et secundo decreto, quid, *ib.* Vide supra *Missio in possessionem*. Juste possidet, qui auctore prætore possidet, 451. Is possidet, cujus nomine possidetur, III, 259.

POSTULARE late, et stricte, quid, II, 78. Postulantes alio nomine dicuntur *Advocati*, etc., *ib.* Consulens in loco privato non potest dici postulans, *ib.* Postulandi munus est publicum, atque honorificum, 79. Postulare, seu advocatum agere in judicio, possunt omnes, quibus id non reperitur interdictum, *ib.* Successu temporis istud est ad peritiam juris habentes, *ib.* Et quid hodie servetur ex recessibus Romani imperii, *ib.* Aliqui de jure communi prohibentur in totum postulare, *ib.* Aliqui pro aliis non possunt postulare, *ib.* Aliqui pro aliis non possunt postulare, bene tamen pro se ipsis, *ib.*, 80. Aliqui et pro se, et pro conjunctis personis postulare possunt, non vero pro aliis, *ib.* Postulare, seu agere advocatum ad lites, an possint clerici, *ib.* Vel monachi, alique religiosi, 81. Postulantium, seu advocatorum obligatio, quotuplex, 82. Vide supra *Advocatus*.

POSTULATIO, quid, et quotuplex, I, 303. Postulatio solemnis et non solemnis, quæ, *ib.* Differunt multipliciter, 304. Postulatio non solemnis fit dupliciter, *ib.* Et non tam est postulatio, quam electio, *ib.* Postulatio solemnis in quibus differat ab electione, *ib.* Postulatio innititur gratiæ, electio juri, 305. Postulatio dicitur *admitti*, electio *confirmari*; et cur, *ib.* Electio post publicatum scrutinium nequit revocari, bene tamen postulatio, *ib.* Etiam si hæc jam fuisset postulatio præsentata, 306. Limitatur hoc ultimum, *ib.* Ad postulationem, si concurrat cum electione, requiritur postulantium numerus duplo major, *ib.* Secus, si non concurrat cum electione, *ib.* Postulatio, et electio, quoad jus suffragandi æquiparantur, 307. Ad postulationem solemnem an necessario requiratur forma scrutini, 313. Quænam formæ postulandi a jure canonico sint specialiter reprobatae, *ib.* Quot vota sufficiant ad valorem electionis, quando hæc concurrat cum postulatione, 344. Postulatio, quo tempore sit præsentanda postulato, 314. Hujusque consensus præstandus, *ib.* Postulationem an superior teneatur admittere, vel hanc possit repellere absque illius injuria, *ib.* Et quid, si ejus admissionem exigat publica causa, 315. Habet tunc locum imploratio officii iudicis, *ib.*

POSTULATUS, an, et qua ratione possit consentire, I, 305, 314. Postulantes an possint revocare postulationem, 306. Postulatus non tenetur procurare admissionem suæ postulatio-

nis, 307. Postulare quinam possint, *ib.* Commissarius datus ad eligendum, potest postulare, *ib.* Procurator tamen datus ad prosequendam electionem, nequit prosequi postulationem, et quæ disparitas, *ib.* Qui præscripsit jus eligendi, etiam jus postulandi præscripsit, *ib.* Qui generatim sint postulandi, 308. Postulantes illum, qui potest eligi, nihil agunt, *ib.* In postulando semper defectus intervenit, et qualis, *ib.* Defectus, seu inhabilitas ex parte postulandi, alia indispensabilis, alia dispensabilis, et quæ, *ib.* Episcopi an debeant ad alium episcopatum postulari, vel eligi, 309. Et quid de episcopis titularibus, *ib.* Hi ad alium episcopatum sunt postulandi, non eligendi, *ib.* Cardinales S. R. E. an possint eligi in episcopum, vel debeant postulari, 311. Utrum abbates, alique clerici episcopis inferiores, ad aliam ecclesiam possint eligi, vel potius sint postulandi, 312. Quæ sint pænæ postulantium indignum, *ib.* Vel minorem viginti septem annis ad episcopatum, 313. In postulatione ad superiorem directam oportet omnes defectus exprimere, 308. Postulatus, an, et quomodo possit præstare consensum postulationi de se factæ, 314. Postulatus si intra mensem non explicet mentem suam, an incurrat pœnam aliquam, *ib.*

POTENTIUS ex duobus conjunctis, trahit ad se minus potens, II, 217.

POTEST quis per alium, quod potest facere per se ipsum. Hæc regula locum non habet in beneficiis, III, 417.

POTESTAS pontificalis, et imperatoria sunt distinctæ, se tamen mutuo adjuvare debent, II, 41. Potestas legislativa humana, quotuplex, 112. Est duplex alia ecclesiastica, alia civilis, *ib.* Hæc differunt ratione originis, *ib.* Ac ratione objecti, et finis, 113. Propriusque officiis, ac dignitatibus, *ib.* Potestas spiritualis, sive pontificalis, est diversa a temporali, seu imperiali, se tamen mutuo adjuvare debent, 114. Potestas legislativa civilis, unde proveniat, 112, 114. Potestatem condendi statuta pro suis subditis, quam habeant episcopi, et archiepiscopi, 117. Aut capitulum cathedrale, 121. Vel collegium cardinalium Sede papali vacante, 123. Aut ecclesiæ collegiatae, aliæque, 124. Potestas tam papalis, quam episcopalis a Deo; et quomodo, 118, 120. Potestas condendi leges datur in imperatore, 125. Et in regibus, ac quibusdam aliis, *ib.* Potestas publica, dicitur jurisdictio, 143. Potestatis publicæ actus, qui, *ib.* Potestas duplex potest distingui in Papa, nimirum absoluta, seu suprema, et ordinaria, II, 2, I, 197. Potestas episcopi generatim est duplex, nempe ordinis, et jurisdictionis. Vide supra *Episcopi potestas*. Potestatis sæcularis iudices, et ministri, in causa censurarum iudicium assumentes, vel se immiscentes, vel iudicem ecclesiasticum, aut alios propterea impediens, vexantes, etc., ipso facto sunt excommunicati, VI, 605. Potestatem ad sæcularem